

SVAZ ZÁCHRANNÝCH BRIGÁD KYNOLOGŮ ČR

Záchranná kynologie a její počátky v Československu

V roce 1968 byla v Příbrami pod gescí Uranových dolů založena 1. Československá záchranná brigáda kynologů. Členové této brigády se zúčastnili prvních zkoušek záchranných psů a mistrovství Holandska a tím se do ČSSR dostaly nové poznatky ze záchranného výcviku z jiných zemí. Bylo to velmi důležité pro srovnání metodik výcviku v jiných zemích, protože v té době byla velmi omezená možnost komunikace a spolupráce se západními zeměmi. Tato záchranná brigáda existovala až do vstupu české kynologie v roce 1976 do Svazarmu. Zkušební řád pro pracovní plemena byl přepracován a jeho součástí se od roku 1977 staly i zkoušky záchranných psů. Tím se výcvik záchranných psů otevřel široké základně kynologických organizací, vešel do povědomí psovodů a věnovalo se mu stále více lidí.

V roce 1980 bylo uspořádáno 1. Mistrovství republiky záchranných psů, které se od té doby koná každoročně, i když se změnil charakter i nároky disciplín. Málokterá země ve světě se může pochlubit takovou dlouhou tradicí konání mistrovství republiky a výcviku záchranných psů.

V roce 1990 vznikl jako nová organizace Svaz záchranných brigád kynologů ČR. V současné době existuje 14 Záchranných brigád kynologů, dle

Cvičení IZS s vrtulníkem

krajů v České republice, kde je organizováno celkem 392 členů a 87 čekatelů.

Svaz se stal i jedním z prvních členů Československé kynologické unie a v roce 1993 vstoupil jako jeden ze sedmi zakládajících organizací do Mezinárodní organizace záchranných psů IRO. V roce 1995 SZBK ČR inicioval konání 1. Mistrovství světa záchranných psů IRO a stal se v Oseku u Duchcova i jeho pořadatelem. Reprezentační družstvo

České republiky na této akci prokázalo, že patří mezi světovou záchrannou špičku, a získalo zlatou medaili v družstvech i jednotlivcích.

Současnost Svazu záchranných brigád kynologů ČR

I v roce 2023 zůstává Svaz záchranných brigád kynologů ČR počtem svých členů a čekatelů jednoznačně největší dobrovolnickou kynologickou záchrannou organizací v České republice. Jako jediný má celorepublikovou působnost s pevnou strukturou jedné samostatné záchranné brigády v každém kraji naší republiky. Hlavním výcvikovým cílem svazu je příprava jeho členů pro praktické nasazení při hledání pohřešovaných živých i mrtvých osob v sutinách zřícených budov, v lesních porostech, lavinách a osob utonulých.

Hlavní cíle záchranné kynologie ve svazu

Svaz rozvíjí svoji činnost v rámci celé České republiky především pro potřeby praktického využití psů při záchranných pracích jak v České republice, tak i jinde ve světě. Pro naplnění svého poslání se stejně jako v minulých letech zaměřuje na činnosti, k nimž patří příprava a výcvik psovodů a psů na složení Atestů GŘ HZS Ministerstva vnitra ČR, a to v sutinovém a plošném vyhledávání.

Úspěšné absolvování těchto atestů je nutnou podmínkou pro povolání a nasazení záchranných kynologických týmů do praktické akce. Příprava

Slaňování se psem

psodů probíhá jednak v jednotlivých krajských záchranných brigádách kynologů, které vybírají na základě zkoušek vhodné a prověřené psodovy se psy splňujícími podmínky pro praktické použití a jednak v celorepublikových Prověrkách praktického nasazení, které pořádá jako vrcholnou zátěžovou zkoušku Svaz záchranných brigád kynologů ČR.

Díky stále rostoucímu zájmu nejen svazových psodů byly letos uspořádány dvě Prověrky praktického nasazení v plochách a jedna v sutinách. První plošná se konala v květnu ve velmi náročných horských terénech v okolí Lysé hory v Beskydech, druhá v srpnu v okolí Slapské přehrady. Sutinová prověrka se uskutečnila též v srpnu, a to v sutinách zbořeného továrního objektu v Mimoni. Všechny prověrky se obvykle konají za aktivní účasti kolegů z dalších složek Integrovaného záchranného systému. Sutinové prověrky se jako lektor a posuzovatel opět zúčastnil zástupce Záchranného útvaru HZS ČR, který mohl konstatovat rostoucí úroveň připravenosti našich psodů na praktické nasazení.

Organizace sportovních akcí a zkoušek

Kromě přípravy členů na praktické zásahy se Svaz záchranných brigád kynologů ČR věnuje i organizaci zkoušek a sportovních záchrannářských soutěží.

Zkoušky, které se konají celoročně, a to v rozsahu Zkušebního řádu SZBK ČR pro záchranné psy a Mezinárodního zkušebního řádu IRO, jsou pořádány v návaznosti na výkonnost a termínové požadavky krajských záchranných brigád kynologů. Jedná se o vstupní zkoušky

způsobilosti záchranného psa a dále zkoušky sutinové, v plošném vyhledání a práce ve vodě tří stupňů náročnosti. Svaz má velice kvalitní sedmnáctičlenný sbor rozhodčích, včetně mezinárodních.

V letošním roce proběhly v SZBK ČR celkem čtyři vrcholové závody, a to České poháry v sutinovém vyhledávání, plošném vyhledávání, vodním vyhledáváním a záchranném stopování. Uskutečnily se i čtyři výběrové závody na mistrovství republi-

Návětví překonávání překážek

ky a řada dalších pohárů a přeborů podle nižších stupňů zkoušek. Podle Mezinárodního zkušebního řádu IPO-R byl do plánu akcí zařazen závod Bohemia Cup, který byl i nominačním závodem na Mistrovství světa záchranných psů IRO v kategoriích sutiny, plochy i stopy.

42. Mistrovství Svazu záchranných brigád kynologů ČR, z.s.

Ve dnech 6. – 8. října se na výcvikové základně Spáleniště uskutečnilo 42. Mistrovství záchranných psů Svazu záchranných brigád kynologů ČR. Tato vrcholná sportovní akce je nejdéle pořádanou záchrannou soutěží v republice, byla přerušena pouze v roce 2020, a to legislativním omezením vlády z důvodu pandemie covid-19. Letošní mistrovství bylo zároveň prvním, které proběhlo podle nových regulí, kladoucích na kynologické týmy výrazně přísnější požadavky a obsahujícím nově i noční práce. Mistrovství SZBK ČR 2023 pořádala z pověření prezidia SZBK ČR Jihočeská záchranná brigáda kynologů, která se zhostila tohoto úkolu opět na výbornou.

SZBK ČR ve světě

Svaz záchranných brigád kynologů vysílá své reprezentanty pravidelně i na Mistrovství světa záchranných psů IRO a Mistrovství světa záchranných psů FCI. Naši psovodi zde slavili celou řadu úspěchů jak v jednotlivcích, tak i v družstvech – máme celou řadu mistrů světa. Letošní ročník se konal v Rakousku, naše závodnice ve stopách skončila jako šestá na světě se splněným limitem zkoušky RH – FB.

Aktivity pro veřejnost a práce s mládeží

Pro popularizaci své činnosti se svaz věnuje i prezentací pro veřejnost a v nemalé míře i práci s mládeží. V rámci projektu Mladý sportovec, který organizuje Sdružení sportovních svazů České republiky, připravuje v pravidelných cyklech Záchranná brigáda kynologů Ústeckého kraje soustředění s náplní různých branných prvků a disciplín včetně představení výcviku záchranných psů. Práci s veřejností a mládeží se věnují i ostatní krajské záchranné brigády v rámci svých předváděcích osvětových akcí. Tato aktivita může v budoucnu znamenat dostatek nových zájemců o záchranný výcvik, nicméně především přispívá i ke vzdělání veřejnosti, dětí a mládeže, jak se správně chovat v krizových situacích jako je ztráta orientace v terénu, pohřešování blízkých osob, poskytnutí první

pomoci a osvojení si zásad postupu pro záchranu lidských životů. Velkou odezvou byl v tomto ohledu v letošním roce i Den hrdinů, prezentace činnosti složek integrovaného záchranného systému v Praze na Výstavišti.

Mistrovství České republiky psovodů a psů složek IZS

Nejlepší psovodi SZBK ČR se pravidelně se svými psy účastní též taktických cvičení i vrcholových soutěží v rámci IZS ČR. Letošní Mistrovství republiky psovodů a psů složek IZS se uskutečnilo v září ve výcvikovém trenažeru IZS Boří les u Břeclavi. Družstvo psovodů SZBK ČR na mistrovství potvrdilo dlouhodobou standardně vysokou úroveň připravenosti svazových psovodů na praktické zásahy. Po vítězství v družstvech v roce 2019 a třetím místě v roce 2021 se jim letos podařilo získat většinu cen. V družstvech obsadili s náskokem první místo, Ladislav Červený se stal Mistrem ČR v plochách, Radek Polák skončil v sutinách na druhém místě a Martin Jakubše získal cenu pro nejlepšího vedoucího družstva.

Poslání Svazu záchranných brigád kynologů ČR

Svaz záchranných brigád a jeho psovodi svojí přípravou, činností a nasazením, navzdory tomu, že vždy konají pouze na dobrovolnické bázi, naplňují s velkým odhodláním své poslání. O tom svědčí nejen dobré a kvalitní výsledky na závodech, přeborech a mistrovstvích záchranných kynologických týmů, ale především i mnoho praktických nasazení, na které byli povoláni a které skončily úspěšným nálezem ještě živé osoby.

Záchrana lidského života vždy byla, je a bude hlavním cílem a motivací všech našich členů.

*Ing. Pavel Troller (viceprezident SZBK ČR, z.s.);
Mgr. Lucie Dlouhá (výcvikář SZBK ČR, z.s.)*

Foto: Zuzana Ludvíková, Kateřina Červená, Martin Jakubše, Pavel Troller, Milan Bukáček, Výstaviště Praha, archiv SZBK ČR

Poslední Mistři ČR složek IZS